

V PROCES DIGITALIZACIJE

Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija je početkom avgusta 2014. godine donelo novi Pravilnik o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje, treći po redu od kada je donet Zakon o elektronskim komunikacijama. Ono što je novo u odnosu na prethodne je propisivanje detaljnog rasporeda isključivanja analognog i uključivanja digitalnog signala po zonama pokrivanja (alotmentima), odnosno, drugim rečima propisivanje Plana prelaska na digitalno emitovanje. Podsetićemo, Strategija prelaska sa analognog na digitalno emitovanje RTV programa u Republici Srbiji predviđala je da će Vlada Srbije doneti Plan prelaska u formi izmena i dopuna te strategije. Evidentno je da se odustalo od tog načina propisivanja, ali je dobro što je ovo prvi regulatorni dokument koji je propisao precizne rokove za isključenje analognog signala.

Pravilnik propisuje da će prvo isključivanje analognog signala biti 28. februara, a da će poslednje biti 30. aprila 2015. godine. Kada se u jednoj zoni raspodele postigne pokrivenost digitalnim signalom Inicijalne mreže sa više od 90% stanovništva, stiču se uslovi za proglašenje početka simulkasta. Početak simulkasta proglašava Javno preduzeće „Emisiona tehnika i veze”, a period simulkasta traje najviše 6 meseci. Danom isteka perioda simulkasta u određenoj zoni raspodele gase se svi analogni predajnici u toj zoni raspodele čiji se programi emituju u Inicijalnoj mreži i nastavlja se digitalno emitovanje, a preostali analogni programi (oni koji nisu u sastavu Inicijalne mreže) ulaze u odgovarajuće multiplekse, prema rasporedu koji obezbeđuje racionalno i efikasno korišćenje raspoloživog opsega, dok se njihovi analogni predajnici gase.

U međuvremenu, nadležno ministarstvo i Javno preduzeće „Emisiona tehnika i veze” najavili su početak simulkasta za 1. septembar, u skladu sa usvojenim Pravilnikom. Ipak, podsećamo da se simulkast već treći put proglašava na jedan ili drugi način. Najpre je u martu 2012. godine pušten digitalni signal u Inicijalnu mrežu za testiranje digitalnog signala, potom je, krajem 2013. godine, proširena mreža tako da pokriva 75 % stanovništva, da bi na kraju nadležno ministarstvo ponovo najavilo „početak simulkasta” za 90 % stanovništva. Neophodno je ukazati na činjenicu da se ne radi o nečem novom, da je Inicijalna mreža već 2012. godine predstavljala formu simulkasta (istovremenog emitovanja analognog i digitalnog signala), a da se simulkast 2012. godine razlikuje od simulkasta 2014. samo u procentu pokrivenosti stanovništva i po tome što je vremenski oročen na 6 meseci. Zato se ovakvom pompeznom najavom samo dodatno zbunjuju građani. Iako je dobro što je simulkast omogućen za 90% stanovništva Srbije, nadležno ministarstvo je propustilo da objasni na koji će način preostalih 38% domaćinstava u Srbiji, koji televizijski signal primaju isključivo terestrijalno, moći ovaj signal da prate. Naime, STB uređaja, odnosno konvertora digitalnog signala u analogni, putem kojeg bi stariji televizori mogli da

prime digitalni signal i dalje nema u dovoljnom broju na tržištu. Predstavnicima ministarstva su nedavno najavili da će određena količina STB-a biti dostupna ugroženom kategorijama stanovništva, ali osim tih neodređenih izjava, još uvek se ništa nije bitno pomerilo na ovom planu. Ono što nedostaje je Šema pomoći, dokument koji bi precizirao kome i na koji način će biti dostupni STB uređaji, kao i sistem označavanja STB i TV prijemnika koji su podobni da prime DVB T 2 signal, mada Pravilnik o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje ima dodatak koji se tiče specifikacije uređaja za prijem. Bez toga, odnosno bez tzv. „uspostavljanja korisničke osnove” za prijem digitalnog signala, potpuno je nevažno da li mreža može da pokrije 40%, 75% ili 90% stanovništva. Drugim rečima, mreža jeste formirana, digitalni signal može da se primi, ali bez odgovarajućeg TV prijemnika ili STB-a građani televiziju u digitalnoj tehnologiji neće moći da gledaju.

Od ostalih novina u Pravilniku o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje treba pomenuti uvođenje trećeg multipleksa koji će se verovatno koristiti za pružanje Pay TV usluga. U septembru se očekuje konferencija o digitalizaciji koja bi trebalo da okupi sve bitne aktere u ovom procesu, kada očekujemo odgovore na još uvek otvorena pitanja.